

KÄSKKIRI

31. märts 2026 nr 1-2/11

Teavikute laenamine ja tagastamine iseteenindusseadmega

Tallinna Linnavolikogu 18. oktoobri 2007. a määruse nr 31 „[Tallinna Keskraamatukogu põhimäärus](#)“ § 6 lõike 2 punkti 5 Tallinna Linnavolikogu 2. juuni 2016. a määruse nr 19 „[Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskiri](#)“ § 1 lõike 3 alusel

1. Üldsätted

- 1.1 Käskkiri reguleerib Tallinna Keskraamatukogus (edaspidi *raamatukogu*) iseteenindusseadmega teavikute laenamist ja tagastamist. Käskkirjas reguleerimata nõuded ja tingimused on sätestatud „[Tallinna Keskraamatukogu kasutamise eeskirjas](#)“.
- 1.2 Käskkirjas kasutatakse termineid järgmises tähenduses:
 - 1.2.1 **e-posti aadress** – lugeja e-posti aadress, mille ta on andnud raamatukogule.
 - 1.2.2 **iseteenindusautomaat** – seade teavikute, sh ettetellitud (broneeritud) teavikute tasuta laenamiseks ja tagastamiseks;
 - 1.2.3 **iseteenindusseade** – iseteenindusautomaat, tark tagastusriiul, laenutuskapp, miniraamatukogu;
 - 1.2.4 **laenutuskapp** – raamatukoguhoone juures asuv kapp tellitud teavikute kättesaamiseks 24/7;
 - 1.2.5 **lugeja** – raamatukogu lugejaks registreeritud isik;
 - 1.2.6 **miniraamatukogu** – kaubanduskeskuses või asutuses, mitte raamatukogus, asuv kapp teavikute laenamiseks;
 - 1.2.7 **muud teavikud** – spordivahendid, muusikainstrumendid ja –tarvikud, tööriistad, muuseumipiletid, seemned;
 - 1.2.8 **tark tagastusriiul** – seade teavikute tagastamiseks;
 - 1.2.9 **teavik** – raamat, noot, auvis (heli- või videosalvestis), ajakiri;
 - 1.2.10 **teenindusüksus** – teenindusosakond või haruraamatukogu;
 - 1.2.11 **tellimus** – laenutuskappi laenamiseks tellitud teavik(ud).
- 1.3 Iseteenindusseadme, välja arvatud targa tagastusriiuli, kasutamiseks on vajalik lugejakaart või ID-kaart, kui lugejakaardina kasutatakse ID-kaarti.
- 1.4 Iseteenindusseadme vahendusel saab teavikuid laenata lugeja, kellel ei ole raamatukogu vastu kohustusi.
- 1.5 Iseteenindusautomaadi, laenutuskapi ja miniraamatukogu vahendusel saab laenata teavikuid, mis on e-kataloogis ESTER staatusega „KOHAL“. Miniraamatukokku raamatuid tellida ei saa.
- 1.6 Laenata ei saa lugemissaali teavikuid, ootejärjekorras olevaid teavikuid, haruraamatukogudes ajakirjade viimaseid numbreid, muid mittelaenutatavaid teavikuid.
- 1.7 Iseteenindusseadmetes tehtavad toimingud kajastuvad lugejate andmebaasis reaajas, välja arvatud juhul, kui puudub internetiühendus. Internetiühenduse puudumisel jõuab info lugejate andmebaasi peale internetiühenduse taastumist. Miniraamatukogust saab laenata internetiühenduseta ainult siis, kui

laenusprotsess on pooleli, st kapi uks on juba avatud. Lugeja saab soovi korral vaadata tehtud toiminguid ka Minu ESTERist.

1.8 Veateadete korral saab abi raamatukoguhoidjalt raamatukogu lahtiolekuaegadel.

2. Iseteenindusautomaadi kasutamine

2.1 Iseteenindusautomaati saab kasutada kõikides teenindusüksustes.

2.2 Iseteenindusautomaadis:

2.2.1 saab laenata teavikuid, asetades märgistatud alale kuni viis teavikut korraga;

2.2.2 saab tagastada teavikuid, kui tagastusvõimalus on sisselülitatud;

2.2.2.1 juhul kui lugejal on täitmata raamatukogu direktori tehtud ettekirjutus, tuleb teavikud tagastada raamatukoguhoidjale või tagastusluugi kaudu;

2.2.3 saab vaadata oma laenutusi, võlgnevusi ja pikendada laenatud teaviku(te) tagastustähtaega, kui keegi ei ole teaviku(te)le ootejärjekorras, ning saata info tagastustähtaja kohta oma e-posti aadressile;

2.2.4 ei saa laenata teavikuid ja pikendada teavikute tagastustähtaega, kui lugejakaart on aegunud;

2.2.5 ei saa laenata uuesti teavikuid, mis on laenatud teisest teenindusüksusest. Teisest teenindusüksusest laenatud teaviku uuesti laenamiseks tuleb pöörduda raamatukoguhoidja poole.

2.3 Lugeja on kohustatud kontrollima, kas laenatud või tagastatud teavikute arv on sama, mis on kuvatud iseteenindusautomaadi ekraanil.

2.4 Tagastatud teavikud tuleb asetada raamatukogus ettenähtud märgistatud alale (riiul, käru, laud).

3. Targa tagastusriiuli kasutamine

3.1 Tark tagastusriiul on kõikides teenindusüksustes, väljaarvatud raamatukogubussis, teavikute tagastamiseks ilma lugejakaarti esitamata.

3.2 Teaviku(te) tagastamiseks, väljaarvatud punktis 2.2.2.1 nimetatud juhul, tuleb:

3.2.1 teavik(ud) asetada tagastusriiulile püstiasendis, nii nagu on see ekraanil kuvatud;

3.2.2 valida ekraanilt tagastamise funktsioon ning kontrollida, kas tagastatavate teavikute arv vastab tagastusriiuli ekraanil kuvatud teavikute arvule.

4. Laenutuskapi kasutamine

4.1 Laenutuskappi saab laenamiseks tellida kuni viis selle teenindusüksuse teavikut, mille juures on laenutuskapp. Laenutuskapid on järgmiste teenindusüksuste juures:

4.1.1 eestikeelse kirjanduse osakond, Estonia pst 8;

4.1.2 võõrkeelse kirjanduse osakond, Liivalaia 40;

4.1.3 Kännukuke raamatukogu, E. Vilde tee 72;

4.1.4 Laagna raamatukogu, Võru 11;

4.1.5 Nõmme raamatukogu, Raudtee 68;

4.1.6 Paepealse raamatukogu, P. Pinna 8;

4.1.7 Pelguranna raamatukogu, Kangru 13;

4.1.8 Piritra raamatukogu, Metsavahi tee 19;

4.1.9 Pääsküla raamatukogu, Pärnu mnt 480a;

4.1.10 Väike-Õismäe raamatukogu, Õismäe tee 115a.

4.2 Laenutuskapp on teavikute laenamiseks, kappi teavikuid tagastada ei saa. Teavikuid saab tagastada raamatukokku või tagastusluukide, mille asukohad on raamatukogu veebilehel www.tallinnaraamatukogud.ee, kaudu.

4.3 Laenutuskappi saab tellida teavikuid raamatukogu veebilehel www.tallinnaraamatukogud.ee asuva tellimisvormi, e-posti või telefoni teel.

Tellitud teavikud pannakse kappi pakendamata. Tellimuse esitamine ei garanteeri teaviku(te) saamist. Kui samale teavikule esitab tellimuse mitu lugejat, siis reserveeritakse teavik lugejale, kelle tellimus jõudis raamatukokku esimesena. Raamatukoguhoidja saadab lugejale kas tellimuse kinnituse või teavituse, et teavikut ei saa laenata.

- 4.4 Kui selgub, et laenutuskapp on täitunud ja tellimuse täitmiseks kulub rohkem kui kolm tööpäeva, pakub raamatukogu lugejale võimaluse tulla teavikule järele raamatukokku ning laenata see endale kas iseteenindusautomaadis või raamatukoguhoidja vahendusel.
- 4.5 Kui tellimus on laenutuskapis, saab lugeja oma e-posti aadressile selle kohta automaatteavituse.
- 4.6 Tellimust hoitakse lugejale laenutuskapis kaks päeva. Hoiutähtpäeva möödumisel tellimus tühistatakse.
- 4.7 Raamatukogutarkvara fikseerib laenutuse lugejate andmebaasis kapi avamisel ning saadab automaatselt tagastustähtpäeva lugeja e-posti aadressile. Tagastustähtpäeva saab vaadata ka Minu ESTERist.

5. Miniraamatukogu kasutamine

- 5.1 Teavikuid saab laenata kaubanduskeskuse või asutuse, kus miniraamatukogu asub, lahtiolekuaegadel.
- 5.2 Miniraamatukogud on järgmistes asukohtades:
 - 5.2.1 Rocca al Mare keskus, Paldiski mnt 102;
 - 5.2.2 Tondiraba Jäähall, Varraku 14;
 - 5.2.3 Ülemiste keskus, Suur-Sõjamäe 4.
- 5.3 Miniraamatukogu saab kasutada üks lugeja korraga. Teaviku(te) laenutusprotsess algab lugejakaardi skaneerimisel kapi avamisega ja lõpeb kapi sulgemisega.
- 5.4 Miniraamatukogust laenamiseks tuleb valida soovitud teavik(ud) ja laenutuse fikseerimiseks lugejate andmebaasis sulgeda miniraamatukogu uks. Enne kapi ukse sulgemist tuleb veenduda, et raamatud on riulis püstiasendis. Soovi korral on võimalik valida seadme ekraanilt tagastustähtaja saatmine oma e-posti aadressile. Tagastustähtaega saab vaadata ka Minu ESTERist.
- 5.5 Miniraamatukokku saab tagastada ainult neid teavikuid, mida on sellest miniraamatukogust laenatud. Tagastamiseks tuleb teavik asetada püstiasendis riiulile ja sulgeda miniraamatukogu uks.
- 5.6 Lugeja on kohustatud miniraamatukogu ukse alati peale kasutamist sulgema. Lugeja ei tohi ajal, kui ta kasutab miniraamatukogu, lubada kolmandatel isikutel kirjandust valida.

6. Käskkirjade kehtetuks tunnistamine

- 6.1. Tunnistan kehtetuks direktori 20. jaanuari 2025. a käskkirja nr 1-2/8 „Teavikute laenamine ja tagastamine iseteenindusseadmega“.

7. Käskkirja teatavaks tegemine

- 6.1 Sekretäril teha käskkiri teatavaks teenindusdirektorile. Teenindusdirektoril teha käskkiri teatavaks teenindusüksuste juhatajatele ning teenindusüksuste juhatajatel töötajatele, kelle tööülesandeks on lugejateenindus.
- 6.2 Sekretäril avalikustada käskkiri raamatukogu siseveebis, veebihalduril raamatukogu veebilehel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaie Holm

Tallinna Keskraamatukogu direktor